16

ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟ ΘΑΝΑΣΗ ΦΩΤΙΑΔΗ

Δυὸ ἀποσπάσματα

Α

(...) Τέλος, δὲν ξέρω ἂν σοῦχε πεῖ ὁ Ἀσημάκης ὅτι τὸ 1944 μὲ εἶχαν συλλάβει τὰ Τάγματα Ἀσφαλείας, καὶ δὲν ἐβασανίστηκα ἀπὸ τὸν Κουρκουλάκο, ποὺ εἶναι σήμερα κυβερνήτης τῆς Ἀγροτικῆς Τράπεζας, διορισμένος ἀπὸ τὴν χούντα. Δὲν ἤμουνα βέβαιος ἂν ἐπρόκειτο γιὰ τὸ ἴδιο πρόσωπο, ὅταν, ὅλως ἀναπάντεχα, διάβασα στὸ «Specator» τοῦ Λονδίνου τὸ διαφωτιστικὸ ἄρθρο τοῦ συνταγματάρχη Woodhouse καὶ ἕνα γράμμα ἀπὸ ἕναν «Convalescent Athenian», ὅπως τὸ ὑπόγραφε! Τὰ ἴδια διάβασα μετὰ στὸν «Greek Observer». Τὸ θέμα αὐτὸ τῆς σύλληψής μου ἀπὸ τὰ Τάγματα Ἀσφαλείας, δὲν ἦταν καθόλου μικρὸ — μοῦ προξένησε ἀνεπαγόρθωτο τραῦμα, μὲ μιὰ ἐπιπλοκὴ κατὰ τὴν περίοδο 1950 - 1952, ὁπότε, στὴν Ἀθήνα εὑρισκόμενος, κόντεψα νὰ πάω στὸ Φρενοκομεῖο, πάσχοντος ἀπὸ ὀξύτατο σύμπλεγμα κ α τ α δ ι ώ ξ ε ω ς. Σοῦ σημειώνω ὅτι ὅταν βρίσκεσαι σὲ τέτοια κατάσταση δὲν ὑπάρχει κυριολεκτικὰ τ ί π ο τ α (περιλαμβανομένων ἀκόμα καὶ τῶν ἄψυχων ἀντικειμένων ὡς καὶ τῶν ζώντων) ποὺ νὰ μὴν ἐμπνέει τὴν ὑποψία στὸν ἐνδιαφερόμενο. Ἀλλὰ περὶ αὐτοῦ ἄλλοτε. Σοῦ θυμίζω ὅτι πολὺ πρὶν ἀπ' τὴ σ η μ ε ρ ι ν ὴ χούντα εἶχα λ ο γ ο κ ρ ί ν ε ι μόνος μου ἕνα πρὸς ἐσένα γράμμα μου, καὶ θυμᾶμαι ἀκόμα τὰ μαυραδάκια ποὖχα κάνει. Σὲ ὀνόμαζα, δέ, **στὸ φάκελλο «ἀξιότιμο», ὥστε** νὰ δώσω ἕνα χαρακτήρα στὸ γράμμα μου ποὺ νὰ μὴν ἐμπνέει τὴν ὑποψία. Ἀπὸ τότε μὲ ζώσανε τὰ φίδια. Θυμᾶμαι καὶ τὸ ἄλλο — τὴν ὑπόθεση τῆς ἐκ μέρους μου φιλοτεχνήσεως τῆς διαφήμισης γιὰ τὶς ἐφημερίδες τοῦ βιβλίου σου «Τὸ Λιβάδι μὲ τοὺς Μαργαρίτες». Ἀπεχθανόμενος καὶ μισῶν ἀ π ὸ τ ό τ ε τὸν Ἱερώνυμο Κοτσώνη, εἶχα γράψει στὸ περιθώριο «Ἱερώνυμος Κοτσώνης ἐποίει». Ὀργιαζούσης τῆς ὑποψίας, ὅμως, μέσα μου, τὸ ἔκανα Κ ο τ ρ ώ γ η ς.

Β

«Πίστεψέ με, ἀγαπημένε μου Θανάση, ὅτι αὐτὰ τὰ λέω ἀπὸ καθαρὸ πατριωτισμὸ κι' ἀπὸ τὴ λύσσα μου νὰ βρῶ τὴν πιὸ ὀρθὴ λύση, κι' ὄχι ἀπὸ πολιτικολογία. Κατὰ τὰ φαινόμενα, ἡ μοῖρα μου τὸ ἔγραφε ἢ ἔτσι ἢ ἀλλοιῶς γ' ἀφήσω τὰ κόκκαλά μου σ' αὐτὴ τὴν ἄχαρη, ἄοσμη, ἄσπρη γῆ καὶ ὄχι στὸ παραθαλάσσιο κοιμητήρι μεταξὺ Κορίνθου - Πατρῶν ποὺ εἶχα ἐπισημάνει. Ἑπομένως, ὅτι λέω τὸ λέω γιὰ τὴν πατρίδα — ὄχι γιὰ προσωπικοὺς λόγους. Μὴν ξεχνᾶς ὅτι ἔχω κάνει ἤδη **16 χρόνια** ὅλα μαζὶ στὰ ξένα! Ἐμεῖς, καμμιὰ φορὰ τὴν ἀγαπᾶμε περισσότερο...».

Σημειώνει ὁ Θανάσης Φωτιάδης

Καὶ πάνω σ' αὐτό, πάνω στὴν ἀγνή, ἀντιφασιστική του δραστηριότητα ἐπὶ χούντας, τύπωσε μὲ τὰ χέρια του στὶς 29 Μάρτη τοῦ 1969, τὴν εἴδηση τῆς καταγγελίας ἀπὸ τὸν Σεφέρη τῆς χούντας καὶ τὴ μοίρασε. Λίγο ἀργότερα, κυκλοφόρησε καὶ ὁλόκληρο τὸ κείμενο Σεφέρη, τυπωμένο ἀπ' τὸν ἴδιο στὸ καλλιτεχνικό του ἐρασιτεχνικὸ τυπογραφεῖο.